

REDACȚIA

4, Deák Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

În Austro-Ungaria:
 un an 20 cor pe 1/2
 10 cor; pe 1/4 de an
 5 cor; pe 1 lună 2 cor.
 În România și
 în Franța pe an:
 4 coroane —
 Pentru România și
 în Franța pe an:
 4 franci.

Abonamentele nu se napotăzesc

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
 dată 14 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b.,
 de fiecare publicațiune.

Astfel abonamentele cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Scrierile nefrancoate nu se
 primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Crucea în Ungaria.

(A) Ungaria ar fi să fie o țeară
 veșnică. Din vechime chiar, Ungurii
 și-au ales patronă a statului ungar
 pe Sfânta Marie. Chiar la 1848-49,
 pe cele mai multe dintre steagurile
 regimentelor lui Kossuth era chipul
 Sfintei Fecioare. Și d'atunci încoace,
 până bine de curând, crucea era res-
 pectată și insultarea ei aducea pe-
 deapsă.

De când asupra opiniei publice
 și peste tot: asupra Ungurilor s'au
 înstăpănit însă Ovreii, crucea și-a per-
 dut în Ungaria sfințenia. Ne aducem
 adică aminte că într'un orașel din
 părțile de Nord ale Ungariei un con-
 silier comunal Ovreiu a insultat cru-
 cea și a aruncat-o afară din sala con-
 silului. Nu de mult un rabin din
 Oradea a refuzat apoi să-și descopere
 capul în pretoriul judecătorei unde
 era crucea și de curând crucea a fost
 insultată chiar în palatul cel nou al
 universității din Budapesta.

Nimăn, dintre cei cari au comis
 această crimă, n'a fost însă pedepsit. Ba
 stăruind pe lângă unguerești se indignau
 că o atâta vuiet pentru ruperea unor
 cruci!

De ce? Pentru că pretutindeni
 autorii crimei au fost — Ovrei, ear în
 țeara patronată de Preacurata Fe-
 cioară, unui ovreiu nu-i permis să-
 zică că-i netrebuie nici dacă-i prinzi
 cu mâna în buzunar.

Acțiunea a produs însă reacțiune.
 La insultele ovreiești creștinii din Bu-
 dapesta trebuiau să răspundă. Așa s'a
 întâmplat apoi ca la alegerile de pre-
 sident al tinerimei universitare au
 învins creștinii, ear Ovrei, întovărășiți
 cu „democrații“ lui Kossuth și cu re-
 formații lui Bánffy au suferit o înfrân-
 gere asupra căreia unii eroi ai „libe-
 ralismului“ au avut ocazie să medi-
 teze chiar în spital.

Tot sub influența acestui curent,
 profesorii facultății de drept din Bu-
 dapesta hotărâseră a cere ministrului
 să ordone ca în toate sălile unde se
 petrece câte o festivitate oficială,
 să se pună semnul crucii.

Organele puse în serviciul Ovreilor
 s'au revoltat atunci de par'că s'ar fi
 hotărât statariul împotriva Ovreilor.
 Zile de-a rândul au dus o campanie
 violentă în contra profesorilor „reac-
 ționari“.

Campania a și avut, se vede, efec-
 tul dorit. Pentru că în ședința dela 8.
 o. profesorii dela facultatea filosofică
 discutând și ei, în consiliu, afacerea
 crucii, propunerea de a se interveni
 pe lângă ministru într'u a pune cru-
 cea ca insignă în sălile de festivități

ale Universității, dintre 25 profesori
 nu s'au mai găsit de cât 8 cari să
 ceară respectarea crucii, 17 au zis
 că nu e nici o nevoie ca la univer-
 sitate să se vadă vre-un semn că
 suntem într'o țeară creștină.

Mai rămâne acum să se vadă ce
 vor hotărî facultățile de teologie și
 de medicină, ca apoi să-și dea votul
 senatul universitar, ceea-ce se va în-
 tâmpla încă înainte de sărbătorile Cră-
 ciunului.

Eată efectul încusurii Ungurilor
 cu Ovrei. La 1848-49, când Ovrei
 nu erau încă recipiați, catolici și cal-
 vini, luptau chiar ca soldați ai lui
 Kossuth, sub drapel pe care era cruce
 și chipul sfintei Fecioare Maria. Acum,
 de când s'au dat în brațele Ovreilor,
 fac legi în cari se decreteză mecon-
 fesionalitatea, se propagă deei ateis-
 mul, și în cele din urmă nu mai su-
 fer semnele creștinismului nici în
 școală.

Eată unde i-a dus democratismul
 ovreiesc și liberalismul calvinesc.

Românii bucovineni și noi.
*Lozinca partidelor germane din Austria,
 în lupta electorală este: limbă de stat
 germană! Clericali de asemenea cer ca
 limba germană să fie limba oficială în
 comunicarea dintre diferitele naționalități.
 Slavii, și în special Cehii combat cu
 multă furie pe germani, și pe cei ce
 merg cu ei în această privință, între
 cari sunt și Românii bucovineni.*

*Din această impregiurare unele ziare
 maghiare se silesc să ne dea un fel de
 exemplu, ce ar fi să imităm, adică: să
 ne dăm în brațele maghiarismului.*

Contra cui? Și la ce bun?...

*Nu se potrivește combinația con-
 fraților șovinisti; căci pentru noi șovi-
 niștii sunt ceace pentru Bucovina sunt
 Rutenii!*

*Românii din Bucovina luptă cu
 totul pe alte baze. În germanism ei
 caută un scut contra rutenismului; pe
 când noi luptăm pentru respectarea și
 aplicarea legilor țării prin cari se ga-
 rantează caracterul etnic al țării contra
 silniciei maghiarizării.*

*Și contrar spuselor șoviniste, se
 întâlnesc în totdeauna Români din Bu-
 covina cu noi, pe terenul luptei pentru
 integritatea nealterată a Monarhiei.*

Pentru ocrotirea moralității

(b.) Fără moral nu poate nici să se
 formeze, nici să se închiege și nu
 poate mai ales să existe nici un fel
 de societate omenească.

Moralul ideal, care-și are temelia
 în cele trei mari principii ale învăță-
 turii creștine, este nu numai partea
 întregitoare, ci chiar partea principală

în civilizațiunea omenimii. Dorul și
 dorința, îndeosebi menirea și datoria
 fiecărei societăți omenești cu rîvnă
 pentru viitor este, să prospereze în
 bine, să se avînte zilnic cu cel puțin un
 pas înainte în mersul său spre desê-
 virșire și în rînd să stea cu popoa-
 rele pornite deja spre adevărata ci-
 vilizație și cultură. Este însă foarte
 mare lucru în lume civilizația acea-
 sta; căci ea numai atunci poate să
 formeze partea preponderantă în cul-
 tura adevărată, dacă mână în mână
 merge totdeauna și în toate căile sale
 cu morală creștinismului.

Tocmai azi însă, par'că societatea
 omenească nu se presintă astfel, nici
 cea pretinsă civilizată, nici cea cu
 pretenții de-a figura ca adevărată cultă.
 O spunem în general aceasta; în
 amănunte nu intrăm.

Pretutindeni în statele civilizate
 ale globului terestru, omenimea s'a în-
 grijit de institute de cultură, de adă-
 post și ocrotire pentru membrii săi
 invalizi și neputincioși, pentru cei lip-
 siți de avere și de sănătatea trupea-
 scă și sufletească. Aproape pretutin-
 denti în lume s'au ridicat și înzestrat
 cu cele necesare instituțiilor, de că-
 ritate și de binefaceri, așezăminte pen-
 tru orfanii și bolnavii etc., căror viața
 o sarcină amară le era până la insti-
 tuirea acestora.

De-un lucru capital însă, așa se
 vede, modernă societate omenească
 și-a cam uitat în preocupățiunile sale
 multiple: de îngrijirea și adăpostirea
 mai coreșpunzătoare a moralului pu-
 blic, stălpul și razimul cel mai puter-
 nic al trăinicieii neamului omenească. Pe
 zi ce a trecut, el a început să decada
 mereu, să devină cenușoasă societă-
 ții, în care numai el poate să men-
 țină neprihănit sufletul și puterea cu-
 rată în ființa omenească.

Sute și mii de pilde vii servesc
 ca cele mai grăitoare mărturii despre
 aceasta.

Adevărat, că în bunătatea inimii
 lor, în credința lor tare și neclintită,
 în puritatea caracterului lor moral,
 în protopărinții și străbunii actuali lumii
 creștine s'au îngrijit și de urmași și
 de sanctuarul de adăpostire a mora-
 lului. Au lăsat pilde de fapte mari și
 virtuozose, ni-au lăsat, mai presus de
 toate: biserica lui Christos cu precep-
 tele și cu așezămintele ei sublimă și
 de vecinică tărie. — Omul din zilele
 noastre însă, biruit de pasiuni și de
 presiunea curentelor rele, a început
 mult să se instrăineze de calea vir-
 tuții, de sanctuarele moralului.

Un cas de veto în privința acea-
 sta găsim totuși în sinul societății,
 chiar acum, în zilele noastre. „Alkot-
 mány“ în numărul de Duminecă pu-
 blică anume, — la loc de altfel foarte
 ascuns — următorul comunicat de
 deosebită importanță, mai ales pentru
 societatea maghiară:

Secretarul societății din Londra, „Na-
 tional Vigilance Association“, W. Alex. Coote
 — zice „Alkotmá-y“ — din însărcinarea
 acelei societăți obosește în constituirea de
 comitete regnicolare în toată Europa. Scopul
 acestora este înfrângerea negustoriei cu
 sclavi albi, a așa numitului negoț cu fețe
 Sare acest scop, englezul Coote a sosit și la
 Budapesta, unde Sâmbătă (8 Dec.) o so-

cietate din cele mai fruntașe familii maghiare,
 dame și domni, s'a întrunit în sala de con-
 ferințe a hotelului „Hungaria“ pentru sprin-
 girea acestui scop nobil și filantropic.
 Învățul Vámbéry a presintat societății în
 limba engleză pe englezul Coote, făcând
 cunoscut scopul venirii lui între Ugori.
 După asta Vámbéry a vorbit despre im-
 portanța chestiei pentru Ungaria, accen-
 tuând în același timp, că uneltirile negus-
 toriei cu fete — cele mai multe victimele
 adună în Ungaria, mai multe decât ori-unde
 în lume. În America sudică — a zis confe-
 rențiarul — asemenea fete perdue se
 cheamă hungara; ear' în calea ce el a făcut
 spre răsărit, a auzit pomenindu-le sub nu-
 mirea madgaoli.

După Vámbéry a vorbit apoi engle-
 zul W. Alex. Coote, care a accentuat, că
 „National Vigilance Association“ luptă în
 contra păcatului și a imoralității, și înde-
 sebi se ocupă cu ocrotirea femeilor tinere, pe
 cari samsarii internaționali, sub pretext că
 le așază în locuri bune, — le amăgesc în
 străinătate. Asupra acestui mare rău — zice
 Englezul — poate să ajute numai o legisla-
 tură și organizare comună internațională. —
 În urma acestui îndemn s'a constituit apoi
 și un comitet maghiar, al cărui president a
 fost ales cu aclamație contele Apponyi Albert.

Acesta e cazul. Fără îndoială de
 o imensă însemnatate îndeosebi pen-
 tru Maghiari.

Va să zică, exportul sufletelor de
 fete maghiare prihănite, este cel mai
 mare între toate țările continentului,
 astfel, că până în părțile cele mai
 depărtate ale răsăritului și până chiar
 în America — ste sunt cunoscuta sub
 numele lor genuin: Maghiare.

Lucrul e grozav și cât se poate
 de ciudat: A trebuit să vină un om
 străin, dintr'o lume depărtată, ca să
 le spună Maghiarilor acest crud și
 zdrobitor adevăr! Un savant din altă
 parte a lumii a trebuit să facă dru-
 mul până în capitala Ungariei, pentru-
 ca să deștepte pe Maghiari și să-
 conjure a-și salva cinstea și viitorul
 neamului!

Privit de aproape, întreg elementul
 maghiar — ce este el în raport cu
 populațiunea globului pământesc? Un
 strop de apă în Oceanul-pacific!

Și cu toate astea, tocmai el să
 devină azi „cel mai celebru“ pe toată
 întinderea acestui glob! Și cum? —
 Ca dând lumii cel mai mare contingent
 de fete depravate!

Eată dar' un vast teren de muncă
 și de activitate salutară specifică pen-
 tru marea societate maghiară. La ce
 atâta tîmbălău cu maghiarizarea? La
 ce „nemzeti szövétség“-uri și alte a-
 tătea societăți de desnaționalizare și
 de învrăjpire între elementele patriei,
 — când tu nu ești în stare să îți stă-
 pîn pe avutul tău propriu?

Maghiarii să se închine Engle-
 zului Coote și monument să-și ridice,
 atât în capitala ungară, cât și în să-
 cuime. Sfatul lui să-și urmeze, dacă
 vor, ca elementul maghiar să nu caute
 odată „Sabinii“, pentru a-și reinvia
 viața neamului.

Isprăvuri mețianiste în Ardeal.

II.

Pe când în afară represintă în acest
 chip și atât de slab apărea biserica și inte-
 reșele ei, în afacerile interne încă s'a

vedit a fi lipsit de simțul de respect față de legile bisericesti și creștinești. În conducerea afacerilor interne părintele Mețianu își închipuiește, că este protopopul Mețianu de odinioară, că are de-a face numai cu preoți și cu dascăli de bucovine dela sate, cu țerani proști, cărora le poate impune ori și când poruncile sale, fără-ca ei să aibă dreptul de a reflecta o singură iotă.

În deșteptăciunea sa naturală, care nimeni nu i-o dispută, se crede atotștiutor și atotputernic și că poate face ori și când din voința sa lege. E deștept părintele Metropolit și astăzi, dar deșteptăciunii acesteia îi lipsește sucul cel bogat și eleganța formei, care după-cum știm, se procură numai printr-o întinsă cultură științifică. Această cultură de ar avea-o părintele Mețianu, ar avea și idei mari și aventurate și n'ar aluneca așa de ușor pe cărări, cari nu duc la mântuirea sufletului și pe cari vâzându-l că umblă, nu-l mai putem avea în aureola ce ar trebui să înconjoare pe un prelat.

Dacă de pildă am examina cuvântul de deschidere ce l-a rostit la ultimul congres, apoi nu vom găsi într'insul nici o idee nouă și mișcătoare, ci tot aceleași fraze sunătoare și speluri la dragoste și înțelegere frățească, cari tocmai fiind că sunt prea des pe buzele omului, nu mai produc efectul dorit. Un corp matur și atât de distins în cultură, ca și congresul național-bisericesc, se poate cu tot dreptul absolve de predici moralizatoare și se aștepta la o vorbire program bogată din partea capului suprem al bisericii.

I. P. S. Sa știe din doască în doască sfintele scripturi și rugăciuni, dar nouă ne face impresia, că evlavie și cucernicie sa nu este pătura de lumină înțelepciunii creștinești, întocmai cum cei mai mulți oameni nu caută să-și dea seamă de înțelesul cuvintelor de aur ale rugăciunii „Tatăl nostru” de toți bine știută. Nu e destul, ca servitorii lui Dumnezeu să zică în toată ziua „Doamne, Doamne” și să păzească regulat calea bisericii, ci ei au să se și lumineze de poruncile lui Dumnezeu, și numai când pe acestea le păzesc, au răsplătire mare. Și mai departe astăzi lumea caută să facă nu numai ce sice, ci și ce face popa.

Prin urmare numai acela e îndreptățit a predica cuvântul lui Christos, care e nevinovat cu mâinile și curat la inimă, care nu și-a luat în deșert sufletul său, și nu s'a jurat într'u vicleșug vecinului său. Părintele archimandrit Pușcariu ar pute să spună lucruri interesante pe această temă.

Dar ce folos este pentru noi a le spune toate acestea? cine are să ia cuvântul la timpul și la locul său într'u apărarea legii? Căci domnia lui Mețianu este teroristică și consistorul din Sibiu este păpușă în mâinile sale. Constituția bisericii înscrisă în statutul organic, care trebuie să fie lege pentru tot Românul ortodox, dela vîdică până la opincă, este de multe-ori călcată. S'a întemplat, ca ceea-ce azi a făcut Consistorul, mâne să desfacă arhiepiscopul, cum după cum se știe, este cazul cu suspendarea lui Traian Mețianu. Hotărîri deosebite sinoadelor parohiale, alegeri de preoți ori învățători etc., sunt nimicite, pentru-că așa vrea arhiepiscopul, așa cer interesele „neamurilor”.

În chipul acesta se produce în popor zănie, amărăciune și am auzit dela bărbai de frunte părerea, că între astfel de împregiurări, sub astfel de regim bisericesc ușor se va produce o mișcare pentru trecere la altă confesie, ori chiar desconsiderarea ori-cărei confesii.

Un fapt într'adevăr ne mai pomenit ni-se comunică din Sibiu, că în comuna Poiana Mărului de lângă Făgăraș pentru unu și același post de învățător s'au denumit în aceeași zi doi candidați, unul din partea Consistorului, altul din partea Arhiepiscopului. Dar pe baza cărui paragraf din lege are un episcop dreptul de a numi învățători?

Natural, că toate încercăturile de felul acestora le face arhierul cu scop nu tocmai ideal!

Cât despre ilustrarea talentului său financiar, vom aminti faptul destul de cunoscut al „singheliilor”. Când cu procurarea actelor trebuincioase flecăruiește preot pentru dotațiunea dela stat, s'a întemplat, că mai toți preoții din arhiepiscopie n'au avut dela răposatul Miron atestate, că sunt sfințiți, de ei ei toți plățiseră în mod cuvințios taxele ce se cer la sfințire. Acum vine Mețianu și-l provoacă pe toți preoții printr'un ordin iscălit de un scriitor din cancelaria consistoriului, ca să-i trimită iute și de grabă taxele de câte 35 fl. Presupunând că sunt în Ardeal 800 de preoți de felul acesta, părintele Mețianu ar fi avut cu ocazia aceasta un venit lateral de vre-o 28,000 fl. v. a. Oamenii stăpâniți de lăcomie și isărîți de argint nu pot fi plăcuți nici lui D-zou, nici oamenilor, căci ei iubesc adunarea celor ce viclenesc, și bucuros ved împreună cu cei necredincioși, ei ușor își dau întâlnire cu cei păcătoși și cu cei ce lucrează strîmbătate împreună se pierd.

Astfel, pentru cele 5000 și biruit de cuvintele celor fără de lege, Metropolitul a sacriciat pe directorul liceului din Brașov, dar și-a sacrificat și o bună parte din stima și iubirea credincioșilor săi.

Doi ani a fost destul ca și arhiepiscopul să facă cunoștința sistemului mețianist. Urmările acestui sistem vor fi, că vor răsări păcătoși ca iarba, iar cei drepi vor ruga pe Dumnezeu să scape cu mâna sa poporul de oamenii lumii, cari din viteria lui și-au umplut pântecul lor, încât fiilor lor să se sature și să lase rămășița pruncilor lor.

Cunoscînd sistemul, care în persoana actualului Metropolit și-a găsit cel mai strănic propovăduitor și care porvind din biserică, amenință să ne cotropescă pe toate căile și prin toate mijloacele, toți cei independenți la judecată, curați și drepi la inimă să căutăm a-l pune stavilă de cu bunăvreme. În biserică să facem ca dragostea evanghelică nefalsificată și dreptatea să se întoarcă la judecată.

Un arhiepiscopian.

Declarațiune.

Onorată Redacțiune!

Un prieten al meu numai astăzi m'a făcut atenț, că în nr-ul 217 al preșutit d-voastre foi, sub titlu „Școală nefastă” a apărut un articol, în care sunt atacat într'un mod vătămător.

Scriitorul ascuns sub anonimul „*” nu spune apriat, că oare ce-mi sunt păcatele mele așa de mari, în ochii d-sale? Numai a deduce pot, când îmi aruncă în ochi, că:

- 1) Am pășit în serviciul statului, adevărat „am desertat la străini”.
- 2) Că înainte publicității tractez retele și viiile poporului nostru.
- 3) Că disertatiunile mele le public în „știa ei ungurești”.

Nu voiesc a face erorile acelea, în cari a căzut articulantul cu cap cu picioare. Nu-l urmăresc în personalitate și vătămări grosolane, nedemne de oameni culti. Răspund la acuze franc și cu cea mai mare obiectivitate.

Poate, că sunt preocupat, față de cariera ce mi-am ales-o, dar eu cariera profesorală, creșterea tinerimii fără deschilimire de religiozitate și naționalitate în spirit moral și cu frica lui D-zou, o țin de cea mai nobilă, de cea mai frumoasă chemare. Cătră cariera aceasta am simțit în mine iubire și atragere. Această chemare mă nisuiesc o împlini omeneste, și cu cel mai mare zel și conștiințiozitate în astfel de mod, că poporului român, din care m'am născut, nu-l voi aduce pe cap rușine nici când.

Că am primit post de profesor la stat, și că aceasta ar fi păcat, aceea numai un

om într'un grad înfuit preocupat o poate afirma. Căci de ar fi păcat a servi la stat, păcătoși „nevrednici, neputincioși” ar fi toți acei bărbai români, cari au avut, au și vor avea post pe cariera justiției sau în vre-o ramură a administrațiunii statului. Cu mult mai păcătoși sunt acei ultraști între cari se țin și articulantul „*”, cari în ochii tinerimii noastre timbrează statul și pământul în care trăim de străini, și numește de nevrednici pe acei români, cari își împlinesc datorințele de cetățean în serviciul statului.

Al doilea păcat îmi este, că discutiunile și viiile poporului nostru românesc.

O Doamnă Sfinte! Despre care popor să scriu? Doar nu pot scrie despre viiile poporului scoțian sau spaniol? Despre viiile poporului românesc am scris, căci pe acela îl cunosc. Poporul românesc îl cunosc din viață, din propria mi esperiență.

Oare despre ce-am scris?
Am scris despre concubințele și viteriile într'un grad așa de mare dezvoltate la noi în Bănat!

Am scris despre aceste, cu acel scop, ca acei cari țin puterea statului în mâni să se îngrijească de nimicirea rețelilor acestora, am scris ca să aduc la reșon pe acei oameni, cari sunt în fruntea administrațiunii — să se îngrijească de bunăstarea populațiunii locuitoare în Bănat — și n'am scris cu acel scop, ca să defaim poporul român, sau să-l arăt publicului maghiar în vre-un mod nedemn.

Altcum nu știu nici un caz, ca pe un scriitor francez sau german oare cândva l'ar fi atacat neamul său, pentru că a petrecut, cu scop de sanare, viiile poporului francez sau german.

Se vedem păcatul al treilea! Articolele amintite le-am publicat la Budapești Hirlap (Anul 1899 nrul 100 și 112 — anul 1900 279). Că Budapești Hirlap ar fi o „știe” — cum o numește „*” — aceea cred, că nu o crede nici D-Sa.

Altcum nu aceea e buba. Buba e că am scris despre viiile noastre ungurești.

Mă rog de ertare! Nu am știut, că unul român e păcat a scrie ungurește în Ungaria.

A scrie franțuzește sau nemțește permis! A scrie ungurește e îndată equivălent cu păcat și renețatism.

Din filosofia articulantul eu nu învăț nimic! Mă bucur că cunosc mai multă limbă nu numai în vorbire — dar și în scriere. Mă bucur că articlii mei scriși de cea mai mare iubire de dreptate și deșă au primit loc în coloanele unei astfel de limbă cum e Budapești Hirlap, recunoscută și una dintre cele mai bine redactate foile de lume, și recunoscută ca una dintre cele mai răspândite dintre toate foile patriei. În mod științific voi scrie și în viitoriu în limba maghiară — și de o lipsă și în alte limbi.

Încă una!

În toatăcauna am fost român bun. Nici când nu mi-am denegat neamul, limba și legea. Acela care ar cuteza a afirma desămintă contrariul e un defaimător impertinent, blăstămat și fără de cinste și omenie.

Din jurnalul unui călător siberian.

(Continuare.)

„Fără de voie mă dădui la o parte dela fereastră. Era toamnă. Noaptea era înstelată, dar întunecoasă; cred că nici odată n'am să uit noaptea aceea. Rîul gâlgăia, pădurea vîjăia, — eu însumi eram ca amețit. Mă așezai pe mal în iarbă și tremuram din tot trupul... Doamne, Dumnezeule!...”

„De-oîu fi șezut acolo mult, nu știu. Deodată auzii pe cineva trecînd pe lângă ruine; era un bărbat, cu haină albă, cu șapcă albă și cu bățul în mîna. Era notarul, care locuia cam la vre-o patru verste depărtare. El trecu podul și intră în casă. Fără de voie mă luai după dînsul și mă apropiai de fereastră.

„Notarul intră, își luă șapca din cap și se uită împrejur; singur nu știa pentru ce fusese chemat. Pe urmă se apropiă de masa ciungului și-l salută: „Bună seara, Ivan Alexeievici!” Ochii bătrânului scâpărară, hangiul trase pe scriitor de mîneacă și-l șopti ceva. Notarul parcă se minună. El se apropiă de judecător, care era deja cam amețit și se uita la el cu ochii turburți. Se salutară.

„Cunoști pe omul acesta?” întrebă judecătorul arătînd pe ciung.

Notarul schimbă o privire cu hangiul. — „Nu”.

— „Ce o fi însemnînd asta? — gândiam eu. Doar și judecătorul îl cunoaște! Pe urmă judecătorul întrebă ear:

— „Acesta este un Ivan Alexeievici, locuitor de aici, zis și Ciungu?”

— „Nu, — răspuse scriitorul, — nu e el”.

Atunci judecătorul luă un condei și scrise ceva, pe care-l ceti pe urmă. Auziam și mă cruciam.

În ceea-ce scrisese se zicea, că același bătrîn, Ivan Alexeievici, nu e Ivan Alexeievici, — că vecinii săi și tot așa notarul nu l-au recunoscut ca atare și că lui îi zice Ivan Ivanovici, pe care nume are și pașaport.

Mi se păru ciudat lucru! Atăția oameni jurau că nu-l cunosc. Negreșit, toți oamenii știa atîrnau de Ivan Zacharow, toți îi erau datori. Ceretarea se încheiă și se dudă drumul martorilor. Ciungului îi deslegase judecătorul încă de mai înainte mîinile Ivan Zacharow scoase parale, pe care le dădu judecătorului. Acesta le numără și le băgă în buzunar.

— „Acuma, bătrînule, trebuie să nu te mai arăți prin locurile astea cel puțin tîei luni; dacă n'o faci, apoi s'a țil minte — eu mă spăl pe mîini!... Spuneți să tragă la scară!”

Și eu mă depărta de fereastră, mă dusei în sură și credeam că îndată va veni cine-va să scoată caii pentru judecător. Nu voiam să flu vîzută la fereastră. — Șezul așa acolo fără să pot dormi; tot ce se petrecuse mi-se părea un vis, nu-mi puteam aduna gândurile. Auzii numai cum petreceau pe judecător. Zurgălăii sunară și pe urmă amuțiră; — plecase.

În curînd adormiră toți în casă, luminările se stînsură, și eu început a dormita în cele din urmă. De odată auzii sunete de clopoțel: clopoțelii unei troice sunau din ce în ce mai aproape în tăcerea nopții reci de toamnă. Și cel din casă auziseră sunetul și aprinseră lumină. Căii traseră în carte. Un birjar cunoscut ne aducea moșafiri — negreșit din prietenie, pentru-că și noi îi dădeam lui mușterii și el nouă.

„Ei, — gândiam eu, — știa vor înopța aici. De altfel, cum și-am mai spus, pe mine mă trimeteau rar noaptea cu călători la drum, de obicei se ducea stăpînul singur sau feciorul său cu argatul. Adormitu ear, când mă deșteptai deodată auzind glasul ciungului și al stăpînului.

— „Ei, ce ne facem acuma? — întrebă bătrînul. — Unde e Kuzma?”

— „Tocmai aici e hacul, — răspuse Zacharow, — Ivan s'a dus cu judecătorul și Kuzma a șters-o îndată ce a vîzută atăta lume. E un dobitoc, un timpit!”

— „Ei, dar Feodor? — întrebă bătrînul de mine.

— „Acesta s'a întors seara dela moară, a vrut să intre în casă, dar eu nu l-am lăsat.

— „Bine. Atunci doarme, se vede! Oare n'o fi vîzută nimic?”

— „Nu cred. S'a dus îndată în șut.”

— „Bine. Să-l trimetem azi după treabă!”

— „Oare ar fi bine? — întrebă Zacharow.

— „Da, da. Acela-i un prost, dar are o putere de uriaș; pe mine m'ascultă — asta-i lucrul de căpetenie; pot să mi-l încolăcesc după deget. Și pe urmă, eu trebuie să plec de aici pentru o jumătate de an și de aceea trebuie învățat omul acesta cu meșteșugul.

— „Ori-cum, eu îl cam bănuiesc, — răspuse Zacharow. — El nu-mi pare așa de prost, cum se arată.

După: Vladimir Korolenko.

(Va urma.)

Român bun voesc a român și de înainte ca și până acum — dar tot dorese a fi, prin muncă și nu vorbește, și membru folositor al patriei. Două direcțiuni nici când nu vor fi și contrazicătoare.

București, în 9 Noembrie 1900.

Dr. Iosif Siegescu,
profesor gimnazial.

ȘOAPTE

Pe Mureș...

Mureșul își îndreaptă apele spre peire, unde crește se scurg valuri după valuri, mururate de — gândul că până și numele ce în câmpurile Ardealului au cultivat, și dis-irghițit de ape străine...

Măi stai puțin, șoptește malul curbat și înguștoare, dornic de a-și vedea mereu în oglinda liniștită a unei stări pe a unei odihne

Sub chipurile august lor ei ochi să-mi vădese ale sufletului sbucium, dorului odihnă și hărăzesc, cât aș dori, — cât de mult o...

Măi stai puțin gânduri, roagîndu-mi să-mi dai și sveltă, opriți-vă din mersul spre drumul desărușit...

Turnuri înalte sunt în proajmă-mi, ale line șoapte în cântă gingășia ei, și în înaltă, mai mândră, mai sublină apare închipuire-mi, dulce ca o feerie...

Dar văi, apele curg — și gându mi... adu mi stă pe loc: la ei...

S. Lipovanu.

Noutăți

Arad, 11 Decembrie n. 1900.

Curtea la Budapesta. Se telegrafiază în Viena, că Majestatea Sa Monarchul Imperial cu mai mulți archiduci și archiducese au venit cu începutul lui Februarie la Budapesta, unde va sta mai mult timp și unde aceeași lună se va da și un mare bal de curte.

Cadoul împăratului Wilhelm pentru Monarchul. Din Viena se telegrafiază, că generalul prusian Hülsen-Haesler sosește azi, la c. n. la Viena, pentru a preda Majestatei Sale Monarchului nostru, în numele împăratului Wilhelm, — bastonul de mareșal german.

Nou consilier de Curte. Cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de existență a Camerei industriale și comerciale din Budapesta, Majestatea Sa a dăruit presidentului camerei, Láncozy Leo dignitatea de consilier al curții regale.

Din archid. Blajului „Unirea” scrie: Riscul caonic Dr. Vasilie Hossu, a fost numit curator al bisericii catedrale din Blaj.

Sedința publică a societății „Andrei Mureșanu”. Societatea de lectură „Andrei Mureșanu” din Sibiu invită la sedința publică, care se va ține Miercuri, în 29 Noembrie st. n., în memoria Marelui Arhiepiscop Andrei, în sala cea mare a edificiului nou semina-rii, cu următorul program: 1. „Serenadă”, de R. Volkman, esec. de orchestra societății; 2. „Cuvânt ocașional”, rostit de Valeriu Runcean, cleric în cursul al III-lea; 3. „Cheruc”, arangiat de T. Popovici, executat de corul societății; 4. „Scrierile III”, de M. Eminescu, declamată de Mariu Gonțiu, cleric în cursul al III-lea; 5. „Al III-lea poutpouriu românesc”, de I. Mureșanu, orchestrat de Oct. Simion, executat de orchestra societății; 6. „Influența artei asupra omului”, disertațiune de vice-președ. Sebastian Stanca, cleric în cursul al III-lea; 7. „Jidanul în rai”, anecdotă de Th. Speranță, declamată de Ioan Sporea, pedagog în cursul al III-lea; 8. „Hășegana”, de T. Popovici, executată de corul societății. — Începutul la 7 ore seara. Ofertele bene-vole în favorul societății se vor cuita cu mulțămintă pe cale publică.

Serată literară. Duminecă s'au inaugurat seratele literare ale casinei române din Blaj. Dr. Augustin Bunea a vorbit despre un steag românesc de 144 ani.

Exploziune de petrol și 4 morți în Chișineu. Foilor locale li-se anunță o mare nenorocire întâmplată alaltă-eri în Chișineu (comitatul Aradului). Un fruntaș român de acolo, Simeon Braja Cociuba, care multă vreme a fost și jude comunal, zilele trecute își cumpărase din Arad o cantitate mai mare de petrol, ca să aibă peste iarnă. Alaltă-eri dimineața, când fetița lui Braja, anume Florița (în vârstă de 16 ani) avu să umplă o lampă dintr-o cană mai mare de petrol, — din nebagare de seamă a aruncat chibritul aprins în cana deschisă. Petrolul s'a aprins imediat și explodând cu o deșănătură teribilă, a umplut toată odaia de lavă cu flăcări, care mai întâiu a aprins hainele fetei, apoi ale mamei și ale altor doi copii mai mici, cari săriseră din pat cuprinși de spaimă. Vaiete și țipete umplură casa, ear mobilele dintr'însa toate deveniră o flăcără. Grăbind și vecinii în ajutor, după multă oboseală au stins focul, dar cei din odaie erau arși aproape de tot. În scurtă vreme patru inși: mama și copiii au murit în mijlocul celor mai cumplite dureri, ear Florița se luptă cu moartea și sigur că până acum și ea s'a dat sufletul.

Bietul Braja e necăjit peste măsură, că e aproape să-și pearză mintea, văzându și ast fel stérpită întreaga familie.

Alegeri întregitoare în Bucovina. Vineria trecută s'au întregit în Pătrăuț pe Suceavă alegerile a doi electori pentru curia a patra, iabutind a fi aleși cu majoritate covârșitoare de voturi doi membri de ai partidului popular național. Astfel partidul popular național a reușit în comuna aceea cu toți electorii săi atât în curia a cincis, cât și în a patra.

Comersul „Junimei” din Cernăuți. Societatea academică „Junimea”, care întrunește în sinul său peste 60 de studenți universitari români, a dat în 6 Decembrie un comers festiv în sala filarmonică din Cernăuți. Comersul a reușit în mod strălucit. Tineretul universitar român — zice „Deșteptarea” — a dovedit și de astă-dată că merge înainte pe calea cea mai bună. Ținuta deamănă și bărbătească a studenților români, energia și vigoarea de care au fost stăpânite toate cuvântările tinerilor oratori ai Junimei, au produs o însufățire generală în publicul present. Fie-care dintre participanți s'a ales în fine cu cea mai bună impresie și cu cele mai frumoase speranțe în viitorul Junimei și al poporului român bucovinean.

Nenorocire pe calea ferată. Din Madrid se vestește, că pe linia Cordova-Belmer s'au ciocnit două trenuri. După datele de până acum victimele ciocnirii sunt 7 morți și 16 răniți; e de crezut că sub ruine vor fi încă mulți morți și răniți, căci linia era în reparațiune, și la o mulțime de lucrători nu li-s'a dat de urmă.

Cel mai mare clopot din Bucovina. Vechea mitropolie din Suceava (Bucovina), unde odihnesc moaștele sfântului martir Ioan-cel-nou a fost zilele trecute îmbogățită cu un nou odor măreț, adecă cu un clopot mare, care cântărește peste 2200 kilograme. Acest clopot mare este vârsat în Moscva și a fost dăruit numitei mănăstiri la stăruința zelosului ieromonah Pancratie Sidorovici de către eplavioasa doamnă Olga Alexivna Orsiannicoff din Moscva. Acest clopot — i-se scrie „Deșteptării” — este fără îndoială cel mai mare din toată Bucovina; el este foarte frumos lucrat, ear sunet limpede și puternic, ce se aude zeci de kilometri în împrejurime. — Deocamdată s'a așezat provisor în ograda mănăstirii de dreapta intrării pe 4 stâlpi puternici de lemn pe chelțuliala cuviosului ieromonah Sidorovici. Lumea curioasă grăbește la auzul sunetului puternic mic cu mare spre sf. locas, ca să vadă cu ochii proprii acest frumos și prețios odor.

Albumul „Vulturului”. Fozia „Vulturului” din Oradea-Mare scoate la anul nou un Album foarte interesant și voluminos, care se va împărți gratuit tuturor abonenților „Vulturului”, cari vor să administreze prețul abonamentului la această foie cel puțin pe un sfert de an (3 corane) înainte. — Prețul Albumului de altfel va fi 4 corane.

O scriitoare de mare valoare. Zitelasa, așa se numește o fecioară indiană de neamul Ogalallasilor, care și-a propus să

scrie amănunțit istoria indienilor. Zitelasa sau Red-Bird, e o fată de sânge indian, dar poate fi socotită între cele mai cute femei. Prima instrucție a primit-o în Pensilvania. Nu numai în literatură e umblată, ci în toate ramurile științelor. Cântă admirabil din vioară, e membră a societății de cultură din Boston, cu toate acestea l să își iubește fierbinte neamul său propriu. De ani de zile adună date pentru scrierea sa. a cărei apariție este așteptată cu multă curiositate de cercurile literare din America.

Simucigașă. Mare senzație a produs în Cluj sinuciderea unei doamne bine cunoscute, soția dr-ului Paul Palcovici. D-na Palcovici nu mai era tânără, și ea vedușă cu bună stare s'a căsătorit cu un tânăr medic, bărbatul său. Traiul în căsnicie nu le era tocmai fericit, ci mereu erau în certe și neînțelegeri. La urmă soția convingându-se că bărbatul nu o mai iubește, s'a otrăvit. Pe când i s'a luat seama, ea a și murit.

Mulțămintă publică. Mult Onoratul Comitet al Comunității de avere a fostului regiment Confiniar român banatic nr. 13 din Caransebeș, în ședința sa ținută la 31 Octombrie 1900 mi-a oferit un ajutor de 100 corane, care sumă deja am și primit o.

M-se impune o datorință a aduce mulțămintă publică Mult Onoratului Comitet pentru marinosul ajutor, asigurându-l că eu purtarea mea morală, și cu diligența mea din trecut și în viitor spre fala, în prima linie a tatălui meu carele dintr'un salariu micuș ne susține pe două surori, în a l-a linie spre fala Onoratului Comitet care nu se va fi înșelat cu ajutorul mie oferit, și în sfârșit intru fala neamului român.

Szabadka în 8 Decembrie 1900.

Ecatarina Cârpău
pedagogă de stat de cursul prim.

Felurimi.

Serisoarea lui Christos către regele Armeniei Abgar. Printre archeologii creștini a produs mare surprindere știrea, că în Efes s'a aflat un manuscris vechiu, adresat de Regele Armeniei Abgar către Christos. Invățatul discută acum asupra autenticității acestui rescript și a răspunsului, ce l-a dat Christos amintitului rege. Istorie grafi armeni, mai ales Moise din Chorenea spun, că Christos a aflat mulți aderenți și în Armenia, și că regele de atunci Abgar a trimis o deputațiune în Ierusalim la Christos cu un rescript, în care zice:

„Am auzit despre tine și despre vindecările ce le faci fără doctori. Se zice, că orbilor le dai vederea, schiopilor umblarea și alungi spiritele necurate. Vindecă pe aceia, cari s'au chinuit în boale lungi, ba înviez chiar și morți. Toate acestea le-am auzit despre tine și mi-am zis: sau că ești Dumnezeu, și scoborîndu-te din ceruți faci acestea, sau ești fiul lui Dumnezeu, care faci acestea. Ți-am scris dar, și te rog, să ostenești a veni la mine și a mă vindeca din boala în care sufer. Am mai auzit, că Jidovii murmură contra ta și vor să te chinuească. Eu însă am un mic oraș, care va fi de ajuns pentru noi doi”.

La acestea Isus Christos s'a răspuns următoarele prin apostolul Toma.

Fericit acela, care crede în mine fără a mă vedea, fiindcă despre mine este scris că: „Cei-ce mă vor vedea pe mine, nu vor crede în mine, ear cei ce nu mă văd, vor crede”. Cu privire la ceea ce mi-ai scris îți răspund: Te-voi să împlinesc aici totul pentru ce am fost trimis. Când voi împlini toate, voi merge la acela, care m'a trimis. Și dacă mă voi fi dus dintră invățăcei mei voi trimite unul care să-ți vindece durerile și să dea viață ție și aceluia, cari sunt cu tine”.

BIBLIOGRAFIE

Rățiu (Ioan): Viața și operele lui Andrei Mureșanu, studiu istoric-literar. Blaj 1900, p. 182

Indemn pentru a întreprinde această lucrare, după-cum însuși autorul o spune. „i a fost împrejurarea, că în general despre Mureșanu s'a scris foarte puțin, și cei cari au scris despre el, unii au fost superficiali, ori unilaterali, alții au fost severi, și eară alții nedrepti”.

Pe de altă parte zelosul tiner și-a propus să facă „o privire scurtă peste produc-

tele cele mai alese din literatura formată în jurul poetului”.

D și propul autorului ni-s'a părut cam hazardat, nu ni-a lipsit interesul de a citi cartea întreagă.

Am și găsit în carte amănunte în parte necunoscute, asupra vieții lui Andrei Mureșanu și a familiei sale; așa că putem să laudăm pe autor pentru ostensala ce și-a dat, să-lăgăduie. Nu putem însă neobservat nici faptul, că și-a dat toată silința de a ne înfățișa tabloul vremii în care s'a dezvoltat și a trăit Mureșanu, deșteptându-ne venerațiunea pentru Blajul din trecut, pe de-o parte, — și jale pentru soarta bardului națiunii române.

Dar intru cât privește reabilitarea poetului, ca să zicem așa, a poetului ca poet, lucrarea nu se găsește la înălțime.

Combate pe d-l Maiorescu, apoi pe d-l Bogdan Duică și în parte pe d-l dr. Branște, prin Aron Densușianu (pe care îl parafrazează) și prin articole ocașionale de ale d-lui Iosif Vulcan.

Creдем că această înșirare de nume este suficientă, — mai adăugând că absolut nimic propriu, original, autorul nu dă, — pentru a se marca competența și priceperea literară a părților aduse față în față.

Din exceptele ce reproduce autorul în studiul său din poeziile lui Mureșanu, nici un om cu o cultură oare-care estetică-literară nu poate vedea sublimitatea ideilor și cărătenia unei limbi curgătoare, ce se atribuiesc autorului „Răsunețului”. Nu va înceta însă, pentru aceasta, nici gloria „Răsunețului”, fericită inspirație a lui Andrei Mureșanu, până va mai bate o inimă românească.

Cu combaterea celor „severi”... autorul n'a reușit. Dar de „literatura formată în jurul autorului”?... este evident că în carte nu se vorbește, de oare-ce — ea nu există! Așa că ne vine a crede, că frasa respectivă din prefață o putem număra între așa zisele lapsus calami, trecută neobservată prin corectură.

În privința limbii în care e scrisă cartea nu avem tocmai să ne plângem; ar fi însă de dorit, ca autorul să se desbatere de unele expresiuni latiniste și unele traduceri din limbi străine.

Poșta Redacției.

I. Gr. în Gașsa. În numărul viitor duplu.

Ultime știri.

Fetersburg, 10 Decembrie. Presa rusească se miră și desaproabă faptul că împăratul Germaniei nu a primit pe Krüger. Chiar presa oficioasă scrie astfel.

„Novoie Wremia” zice, că purcederea împăratului Wilhelm este cu atât mai de neînțeleș, cu cât în primul rând Germania trebuia să intervină în favorul Burilor, fiind această de rasă germană. Ori împăratul Germaniei uită ce telegramă răboinică a trimis lui Krüger cu privilegiul năvălirii în Transvaal a lui Jameson?

„Dacă împăratul este ocupat cu „civilizarea” Chinei — scrie „P. Viedemosti” — să nu uite totuși, că în cazul present e vorba de un bătrân stimat și iubit în toată lumea, pe care, deși l'au învins, dar nu l'au înșenunchiat. Krüger n'a meritat o asemenea ofensă.

„P. Listok” scrie, că dacă Germania a făcut Englezilor acest serviciu pentru-ca Englezii la rândul lor să le lase Germanilor în China mână liberă, apoi curând Rusia, Franța și Spania vor fi pline de demonstrări antigermane.

Londra, 10 Decembrie. În Kye huseng au fost executați 12 europeni, între cari l e tenentul Iones Watts ear e alaltii misioneri suedezi și norvegieni. D'asemeni au fost omorâți sute de Chnezii creștini, trecându-l prin torture groaznice.

Durban, 10 Decembrie. Burii au reușit, ca în apropiere de Standerton să oprească un tren, care ducea cai pentru armata engleză. Ei au luat 130 cai, după-cum au luat și vre-o 20 000 oi și boi, cari d'asemeni erau destinați armatei engleze

Berlin, 10 Decembrie. Porțea exterioră a portului Taku a înghețat. Peste 50 vapoa sunt prinse de abință.

Editor. Aurel Popovici Barciuanu.
Red: respuns: Ioan Russu Șirianu.

Ioan Maniuțiu

pălărier

in Arad strada Deák-Ferencz nr. 39

* in casele lui Iorgovici *

Are onoare a aduce la cunoștința P. T. public, că s'a stabilit în Arad, unde și-a deschis atelierul seu de

confecționare a tot felul de pălării.

După cunoștințele câștigate în Budapesta confecționez pălării de tot felul după cele mai noue mode.

Primesc tot felul de pălării pentru domni, dame și copii pentru a le repara, văpsi, sau transforma după cele mai moderne forme, de-asemeni primesc cilindre (jobene), pentru a le călea cu ferul.

Comandele din provincia se execută prompt. Se capătă în atelierul meu tot felul de pălării gata, se fac și cilindre la comandă precum și orice **pălării**; prompt și cu cele mai moderate prețuri.

Rugând On. public de binevoitorul seu sprigin semnez cu distincția stimpă

531 2-5

Ioan Maniuțiu
pălărier.

811 1900.

végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbírótság 1900. évi V. 348. számú végzése következtében Lazaru György ügyvéd által képviselt „Victoria“ takarékpénztár javára Mercse Mihály ellen 1000 kor. s jár. erejéig 1900 évi július hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 665 koronára becsült következő ingóságok u. m.: buza, juh, kocsai ló, sertés, szőna és tehén nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbírótság 1900. évi V. 348/4. számú végzése folytán 1000 kor. tőkekövetelés, ennek 1900 7vi január hó 21. napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltó-díj és eddig összesen 187 kor. 30 fill.-ben már megállapított költségek erejéig Csintyén leendő esküközlésére 1900. évi december hó 19-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, becsárton alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kisjenőn, 1900. évi december hó 6-ik napján.

Skonda Odön, kir. bírósági végrehajtó.

584 1-1

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“ următoarele opuri:

coroana fleri

1.) „Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a școalelor populare, de Damaschin Medre, învățator; aprobat de Consistor ilustrată cu chărți geografice	— — — — —	„	—70	„
2.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cause administrative. Prețul	— — — — —	„	1.—	„
3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățeanu,	— — — — —	„	2.—	„
4.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu,	— — — — —	„	—80	„
5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu,	— — — — —	„	2.—	„
6.) „Principiile politicele“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu	— — — — —	„	4.—	„
7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov.	— — — — —	„	2.50	„
8.) „Războiul pentru neatârțare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului	— — — — —	„	1.20	„
Prețul „Coroanei“	— — — — —	„	1.60	„
9.) „Din vremuri apuse“ — de Iudita Secula născ. Truția	— — — — —	„	1.—	„
10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu,	— — — — —	„	1.—	„
11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga.	— — — — —	„	3.60	„
12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu.	— — — — —	„	1.60	„
13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț.	— — — — —	„	5.—	„
14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul,	— — — — —	„	1.50	„
15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz	— — — — —	„	1.20	„
16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2-3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 3 coroane.	— — — — —	„		„

La comanda să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.